Lietas Nr. C29639913
Lietas arhīva Nr. C-2817-14/17

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2014.gada 4.septembrī

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa, tiesnese Jolanta Zaškina, ar tiesas sēdes sekretāri Valsts amatpersona, piedaloties zvērinātam advokātam Valsts amatpersona, prasītājas pārstāvim /pers. A/ un atbildētājam, izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu Valsts policijas maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par zaudējumu piedziņu.

Aprakstošā daļa.

Valsts policija cēlusi tiesā maza apmēra prasību pret /pers. B/ par zaudējumu Ls 1073,83 piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka ar policijas rīkojumu atbildētājam dienesta nepieciešamībai nodots transportlīdzeklis- motocikls SUZUKY DL 1000, valsts reģistrācijas Nr./TL numurs/.

Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes satiksmes nozieguma izmeklēšanas biroja vecākais inspektors kapteinis /pers. C/ 2011.gada 18.maijā, izskatot materiālus par ceļu satiksmes negadījumu, konstatēja, ka 2011.gada 18.maijā plkst.18.32, Rīgā, atbildētājs vadīja transportlīdzekli pa Kojusalas ielu no Jersikas ielas puses Balvu ielas virzienā pie nama Nr.160 Maskavas ielā, veicot kreiso pagriezienu, nedeva ceļu transportlīdzeklim, kuram bija kustības priekšroka, kā rezultātā notika sadursme starp transportlīdzekli, kuru vadīja atbildētājs un transportlīdzekli RENAULT 19, valsts reģistrācijas numurs /reģ.nr./, kuru vadīja /pers. D/.

Kriminālprocess par minēto faktu netika ierosināts, materiālu nosūtot izskatīšanai Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes Satiksmes administratīvo pārkāpumu izskatīšanas birojam.

Ar 2011.gada 27.maija lēmumu, sastādot administratīvā pārkāpuma protokolu, atbildētājs atzīts par vainīgu Ministru kabineta 2004.gada 29 jūnija noteikumu Nr.571 „Ceļu satiksmes noteikumi" 10., 70. un 150.punktā paredzēto pārkāpumu izdarīšanā un sodīts pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.[11] panta pirmās daļas ar . naudas sodu Ls 10 apmērā. Lēmums nav apstrīdēts un ir stājies spēkā. lēmumu nav apstrīdējis un nav pārsūdzējis. Administratīvā pārkāpuma lietā pieņemtais lēmums stājās spēkā.

Līdz ar to, uz atbildētāju attiecas Civillikuma 1775. un 1779.pantā noteiktais pienākums atlīdzināt viņa nodarīto zaudējumu, kas nav nejaušs.

Ceļu satiksmes negadījuma rezultātā bojāts prasītājai piederošais transportlīdzeklis.

Par atbildētāja izraisīto ceļu satiksmes negadījumu tika veikta pārbaude un tika konstatēts, ka negadījums izraisīts darba laikā, bet tas netika saistīts ar dienesta pienākumu izpildi, tādējādi uz atbildētāju attiecināms prasītājas iekšējais normatīvais akts- Valsts policijas 2008.gada 11.februāra noteikumu Nr.3 „Par Valsts policijas transportlīdzekļu uzskaiti, izmantošanu, tehnisko apkopi, remontu, atsavināšanu un norakstīšanu" 9.6.punkts, kas nosaka, ka transportlīdzekļa vadītājs sedz materiālo zaudējumu pēc ceļu satiksmes negadījuma, ja tas ir noticis transportlīdzekļa vadītāja vainas dēļ un tas nav saistīts ar dienesta pienākumu izpildi, un tos nesedz apdrošinātājs.

Saskaņā ar neatkarīgā sauszemes transportlīdzekļu tehniskā eksperta /pers. F/ 2011.gada 26.maija aprēķinu ceļu satiksmes negadījumā transportlīdzeklim nodarīto bojājumu remonta izdevumi ir Ls 1073,83.

Saskaņā ar SIA „Motofavorīts" 2011.gada 27.decembra rēķinu Nr.MFR300830 par transportlīdzekļa remontu veikta samaksa Ls 2659,21 apmērā, no kuriem prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja izdevumus Ls 1073,83 apmērā, kas samaksāti par atbildētāja nodarīto bojājumu remontu.

Rakstveida paskaidrojumos atbildētājs norāda, ka prasību neatzīst.

Atbildētājs neapstrīd ar ceļu satiksmes izraisīšanu saistītos apstākļus, taču nepiekrīt tam, ka negadījums noticis, viņam nepildot dienesta pienākumus, jo viņš atradies darbā un tieši pildīja dienesta pienākumus, līdz ar ko nav pamata atlīdzināt zaudējumus un tā pamata, ka viņš izraisīja negadījumu ārpus dienesta pienākumu pildīšanas.

Prasītāja neesot pierādījusi arī cēlonisko sakaru starp atbildētāja darbībām un nodarītajiem zaudējumiem, kā arī nodarīto zaudējumu apmēru, jo sākumā prasīja no atbildētāja lielāku summu.

Tiesas sēdē prasītājas pārstāvis prasības pieteikumu uzturēja. Paskaidroja, ka tas, ka par transportlīdzekļa remontu samaksāta lielāka naudas summa, nekā aprēķināts transportlīdzekļa zaudējumu aprēķinā, izskaidrojams ar to, ka šis aprēķins sastādīts pēc ceļu satiksmes negadījuma izraisīšanas attiecībā uz atbildētāja nodarītajiem bojājumiem. Savukārt pēc tam, kad transportlīdzeklis nodots remontam, tam atklājušies citi defekti, kuriem nav saistības ar atbildētāju. Tāpēc prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja zaudējumus apmērā, kāds ir norādīts transportlīdzekļa zaudējumu aprēķinā.

Atbildētājs prasību neatzina un papildus paskaidroja, ka viņam zaudējumi nav jāatlīdzina, jo viņš, izraisot negadījumu, nav pieļāvis rupju neuzmanību un šis apstāklis viņu atbrīvo no pienākuma atlīdzināt zaudējumu, jo tie nodarīti darba tiesisko attiecību ietvaros un atbildētājam par zaudējumiem šajā gadījumā jāatbild vien, ja tie nodarīti ar ļaunu nolūku vai rupjas neuzmanības dēļ. Atbildētājs neesot pamanījis automašīnu, jo pagrieziena brīdī viņam acīs iespīdēja saule un viņš izpildīja manevru, būdams pārliecināts, ka viņam nav jādod ceļš citiem transportlīdzekļiem un viņš nepārkāpj ceļu satiksmes noteikumus.

Motīvu daļa.

Noklausījusies pušu paskaidrojumus tiesas sēdē un pārbaudījusi lietas materiālus, tiesa uzskata, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Civillikuma 1779.pantā noteikts, ka katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis.

Starp pusēm faktiski nav strīda par to, ka atbildētājs, izraisot ceļu satiksmes negadījumu, sabojāja prasītājai piederošo transportlīdzekli, no kā prasītājai radušies zaudējumi 1527,92 *euro* (Ls 1073,83) apmērā.

Proti, atbildētājs neapstrīd ne savu vainu ceļu satiksmes negadījuma izraisīšana, ne to, ka šī negadījuma rezultātā ir nodarīti bojājumi prasītājas piederošajam transportlīdzeklim, ne arī to, ka u atbildētāju attiecināmo bojājumu remontdarbu izmaksas ir 1527,92 *euro*. Atbildētājs nav norādījis un nav iesniedzis pierādījumus, ka bojājumu remontdarbu izmaksas ir mazākas, nekā aprēķināja prasītāja.

Tādējādi lietā ir konstatēti visi likumā noteiktie priekšnoteikumi, no kuriem atbildētājam rodas zaudējumu atlīdzināšanas pienākums, gan atbildētāja prettiesiskās darbības, gan šo darbību cēlonisks sakars ar prasītājai nodarītajiem zaudējumiem, gan arī šo zaudējumu konkrēts apmērs.

Līdz ar to, konkrētajā gadījumā tiesai jāizvērtē apstāklis, vai atbildētājs nebūtu jāatbrīvo no zaudējumu atlīdzināšanas pienākuma, pamatojoties uz Darba likuma 86.panta ceturto daļu, kas nosaka, ka darbinieks, kura darbs ir saistīts ar zaudējumu rašanās paaugstinātu risku, atbild vienīgi tad, ja zaudējumi darba devējam nodarīti ar ļaunu nolūku vai rupjas neuzmanības dēļ.

Civillikuma 1645.panta pirmā daļa nosaka, ka neuzmanība ir rupja, ja kāds rīkojas augstākā mērā vieglprātīgi un nevērīgi, vai mazāk rūpējas par viņam uzticētām svešām lietām un darīšanām nekā par savām paša, vai arī uzsāk tādu darbību, kuras kaitīgums un bīstamība nevarēja un nedrīkstēja palikt viņam nezināmi.

Ceļu satiksmes likuma 2.pantā noteikts, ka šā likuma mērķis ir noteikt ceļu satiksmes norises un ceļu satiksmes drošības organizatoriskos un tiesiskos pamatus Latvijā, lai aizsargātu cilvēku dzīvību un veselību, vidi, kā arī fiziskajām un juridiskajām personām piederošo mantu.

Ņemot vērā iepriekš minēto, tiesas ieskatā piedalīšanās ceļu satiksmē nenoliedzami jau pati par sevi uzskatāma par darbību ar paaugstinātu risku, neatkarīgi no tā, vai ceļu satiksmē piedalās policijas darbinieks, vai kāda cita persona, kuras darba pienākumos piedalīšanās ceļu satiksmē neietilpst, jo ceļu satiksme ikdienā saistīta ar paaugstinātu bīstamību to dalībnieku dzīvībai un veselībai un personu mantiskajām interesēm.

Ceļu satiksmes neatņemama un būtiska sastāvdaļa, vēl jo it īpaši pilsētā, ir iebraukšana/ izbraukšana no pagalma, stāvvietas, degvielas uzpildes stacijas (arī citām vietām) stacijas uz galveno ceļu vai arī vairāku pēc kārtas regulējamo un regulējamo krustojumu šķērsošana, attiecīgi pa galveno ceļu vai dodot ceļu.

Pavirša un vieglprātīga autovadītāju attieksme ceļu satiksmes noteikumos noteiktajās situācijās, kad ir jādod galvenais ceļš, nav un nevar būt pieļaujama kaut vai no tāda viedokļa, ka sekas, kādas izraisa transportlīdzekļu sadursme, vienam nedod ceļu vai, piemēram, šķērsojot krustojumu uz neatļauto luksofora signālu, kaut vai šajā konkrētajā gadījumā, ir visai nopietnas (veselības traucējumi un arī mantiskie zaudējumi) salīdzinājumā ar vairākiem citiem pārkāpumiem ceļu satiksmē.

Autovadītājam, turklāt ar zināmu vadīšanas stāžu un kurš pilda dienesta pienākumus policijā, būtu, iespējams vairāk nekā citiem autovadītājiem jāapzinās iespējamo seku iestāšanos, pārkāpjot ceļu satiksmes noteikumus attiecībā uz ceļa došanas pienākumu.

Konkrētajā gadījumā atbildētājs norāda, ka faktiski ceļu satiksmes noteikumu, kas viņam liek dot ceļu cietušajai automašīnai un pārliecinājies, ka viņš, pagriežoties pa kresi, paspēs veikt manevru, mašīnai netraucējot. Norāda, ka viņš skatījies pretējā virzienā, taču, ņemot vērā to, ka acīs iespīdēja saule, viņš pretējā virzienā braucošo automašīnu neredzēja.

Ceļu satiksmes noteikumu 1.14.punkts, kas definē prasību "dot ceļu", nosaka, ka ceļu satiksmes dalībnieks *nedrīkst sākt turpināt braukt vai izdarīt jebkādu manevru*, ja tādējādi citiem ceļu satiksmes dalībniekiem tiek radīti traucējumi braukšanai (iešanai) vai viņi ir spiesti mainīt braukšanas (iešanas) virzienu vai ātrumu.

No minētās normas izriet, ka pirms manevra izdarīšanas, atbildētājam, apzinoties, ka viņš ir apžilbināts, vajadzēja rūpīgi izvērtēt, vai šis apstāklis netraucē viņam izpildīt noteikumos noteikto pienākumu netraucēt tā transportlīdzekļa braukšanai, kuram bija priekšroka, un līdz ar to apstāties un šo manevru neizdarīt, jo transportlīdzekļa vadītājs nedrīkst turpināt kustību ar vadīto transportlīdzekli, ja pastāv kādi ārēji apstākļi, kas viņam atņem vai traucē iespēju redzēt un novērtēt uz ceļa esošo situāciju un citus satiksmes dalībniekus, tādējādi radot īpaši bīstamus apstākļus ceļu satiksmē gan sev, gan citiem dalībniekiem.

Iepriekš norādīto apstākļu kopums, tiesas ieskatā, pilnībā atbilst rupjas neuzmanības pazīmēm no atbildētāja puses, jo viņš, būdams policijas darbinieks ar ikdienas pienākumu vadīt motociklu un piedalīties ceļu satiksmē, pie tam uz pārkāpuma izdarīšanas brīdi būdams 29 gadus vecs, kas nozīmē, tādu vecumu, kurā persona spēj ātri noreaģēt uz pēkšņu apstākļu maiņu un pieņemt attiecīgu lēmumu, konkrētajā gadījumā rīkojies vieglprātīgi un nevērīgi, novērtējot situāciju vien formāli, un neveicot tādus pasākumus, kādi viņam bija jāveic atbilstoši ceļu satiksmes noteikumiem un viņam vajadzēja apzināties, ka vieglprātīga attieksme konkrētajā gadījumā varēja novest un šajā gadījumā arī noveda pie bīstamām sekām.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka atbildētājs, būdams darba tiesiskajās attiecībās ar atbildētāju, kura darbs ir saistīts ar zaudējumu rašanās paaugstinātu risku ir pieļāvis rupju neuzmanību, līdz ar ko no viņa, pamatojoties uz Civillikuma 1779. un Darba likuma 86.panta ceturto daļu piedzenami zaudējumi 1527,92 *euro*.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.pantu, ņemot vērā to, ka prasītāja ir atbrīvota no tiesas izdevumu samaksas saskaņā ar likumu, no atbildētāja valsts labā jāpiedzen tiesas izdevumi 235,45 *euro*, ko veido valsts nodeva 229,19 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 6,26 *euro*.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu prasītājai atzīstamas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei /izsoles dienai/ saņemt no atbildētāja likumiskos procentus.

Rezolutīvā daļa.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 193., 194., 195., 204.[1] un 250.[27] pantu, tiesa

nosprieda

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/ Valsts policijas labā zaudējumus 1527,92 *euro* (Viens tūkstotis pieci simti divdesmit septiņi euro 92 centi).

Valsts policijai ir tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei /izsoles dienai/ saņemt no /pers. B/ likumiskos procentus (seši procenti no simta gadā) no neatmaksātās naudas summas (1527,92 *euro*).

Piedzīt no /pers. B/ valsts labā valsts nodevu 229,19 *euro* (Divi simti divdesmit deviņi *euro* 19 centi).

Valsts nodeva iemaksājama šādā kontā: Saņēmējs: Valsts kase, reģistrācijas Nr. 90000050138, Konta Nr.LV55TREL1060190911200, BIC kods TRELLV22, Iemaksas mērķis: valsts nodeva civillietā Nr.C29639913 (C-2817-14/17).

Piedzīt no /pers. B/ valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 6,26 *euro* (Seši *euro* 26 centi).

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi iemaksājami šādā kontā: Saņēmējs: Tiesu administrācija, reģistrācijas Nr.90001672316, saņēmēja iestāde: Valsts kase, BIC kods: TRELLV22, Konta Nr.LV51TREL2190458019000, maksājuma mērķis: ar lietas izskatīšanu

saistītie izdevumi civillietā Nr.C29639913 (C-2817-14/17).

/Noteikt pers. B/ termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma pilna teksta sastādīšanas dienas, 2014.gada 18.septembra, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese Jolanta Zaškina